

ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร

LEADERSHIP OF SCHOOL ADMINISTRATORS IN THE DIGITAL AGE AFFECTING SCHOOL
EFFECTIVENESS UNDER THE OFFICE OF NONG CHOK DISTRICT, BANGKOK

ทัตพงศ์ สีทองเหลือง¹, ทับทิมทอง กอบัวแก้ว²

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

Tutpong Seethonglueang¹, Tubtimthong Korbuakaew²

Program in Development Administration, Suan Sunandha Rajabhat University, Thailand

Corresponding author e-mail, s66561802006@ssru.ac.th

(Received : May 11, 2025; Edit : May 29, 2025; accepted : June 1, 2025)

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล 2) ศึกษาระดับประสิทธิภาพของโรงเรียน 3) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำในยุคดิจิทัลกับประสิทธิภาพของโรงเรียน และ 4) ศึกษาปัจจัยภาวะผู้นำในยุคดิจิทัลที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของโรงเรียน กลุ่มตัวอย่างคือครูจำนวน 254 คน จาก 8 กลุ่มโรงเรียนเครือข่าย สังกัดสำนักงานเขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร เครื่องมือวิจัยคือแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน และการถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน

ผลการวิจัยพบว่า 1) ภาวะผู้นำของผู้บริหารอยู่ในระดับมากทั้งภาพรวมและรายด้าน 2) ประสิทธิภาพของโรงเรียนอยู่ในระดับมาก 3) ภาวะผู้นำในยุคดิจิทัลมีความสัมพันธ์ทางบวกกับประสิทธิภาพของโรงเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 4) ด้านการสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้และการเป็นพลเมืองดิจิทัลส่งผลต่อประสิทธิภาพของโรงเรียน โดยมีอำนาจพยากรณ์ร้อยละ 71.40

ผลการวิจัยชี้ให้เห็นถึงความสำคัญของภาวะผู้นำในยุคดิจิทัลในการส่งเสริมประสิทธิภาพของโรงเรียน อันเป็นแนวทางสำคัญในการพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษาให้มีภาวะผู้นำที่เหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงในยุคดิจิทัล

คำสำคัญ : ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา; ยุคดิจิทัล; ประสิทธิภาพของโรงเรียน; โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตหนองจอก

Abstract

This research aimed to: 1) examine the level of digital-age leadership among school administrators; 2) examine the level of school effectiveness; 3) explore the relationship between digital-age leadership and school effectiveness; and 4) identify leadership factors influencing school effectiveness. The sample included 254 teachers from 8 school network groups under the Office of Nong Chok District, Bangkok. A questionnaire was used for data collection. Statistical methods included percentage, mean, standard deviation, Pearson's correlation coefficient, and stepwise multiple regression. The findings revealed that: 1) the overall digital-age leadership was at a high level; 2) school effectiveness was also high; 3) digital-age leadership had a statistically significant positive relationship with school effectiveness at the .01 level; and 4) the dimensions of fostering a learning culture and promoting digital citizenship significantly influenced school effectiveness, with a predictive power of 71.40. This study highlights the importance of digital-age leadership in enhancing school effectiveness. The results provide useful guidelines for developing educational leadership in alignment with digital transformation.

Keywords : School Administrators' Leadership; Digital Era; School Effectiveness; Schools under the Office of Nong Chok District.

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในยุคของการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และเทคโนโลยี การศึกษาถูกยกระดับให้เป็นปัจจัยสำคัญที่สามารถสร้างความได้เปรียบในการแข่งขันของประเทศ โดยเฉพาะในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์เพื่อรองรับระบบเศรษฐกิจดิจิทัลและการเรียนรู้ตลอดชีวิต แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 จึงได้กำหนดแนวทางในการพัฒนาศักยภาพของคนไทยทุกช่วงวัย โดยเน้นการเพิ่มทักษะที่ตอบโจทย์เศรษฐกิจในอนาคต ลดช่องว่างทางการศึกษาในกลุ่มเปราะบาง และส่งเสริมระบบการศึกษาที่ยืดหยุ่นและเท่าเทียม เพื่อให้ประเทศไทยสามารถพัฒนาอย่างสมดุลและยั่งยืน (สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2567 : 23-28) ในด้านนโยบายและกฎหมาย รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 ได้ให้ความสำคัญกับการศึกษาว่าเป็นกลไกหลักในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนและลดความเหลื่อมล้ำทางสังคม มาตรา 54 ระบุให้รัฐจัดให้มีการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างทั่วถึงและเท่าเทียม โดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย และส่งเสริมการนำเทคโนโลยีมาใช้เพื่อสนับสนุนโอกาสการเรียนรู้ของเด็ก เยาวชน และกลุ่มผู้ด้อยโอกาส มาตรา 77 ได้เน้นย้ำถึงความจำเป็นในการพัฒนากฎหมายด้านการศึกษาให้ทันสมัย สอดรับกับการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยี ในขณะที่มาตรา 258 (ง) ได้กำหนดแนวทางให้รัฐปรับปรุงระบบการศึกษาและพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ โดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเป็นเครื่องมือหลักในการเพิ่มพูนทักษะที่ตอบโจทย์ความต้องการของตลาดแรงงานและการขับเคลื่อนเศรษฐกิจในอนาคต แนวโน้มดังกล่าวสะท้อนให้เห็นว่า การบริหารจัดการศึกษาโดยเฉพาะในระดับศึกษานั้น จำเป็นต้องปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงเชิงนโยบาย เทคโนโลยี และความคาดหวังของสังคม ซึ่งภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลจึงมีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งในการนำพาองค์กรการศึกษาให้สามารถตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดผลสัมฤทธิ์สูงสุด(สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560 : 45-48)

ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 (แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2562) ให้ความสำคัญกับการนำเทคโนโลยีมาพัฒนาการศึกษาอย่างเด่นชัด โดยกำหนดให้รัฐส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร เพื่อสนับสนุนการจัดการศึกษาในทุกระดับและประเภท รวมถึงการส่งเสริมการเรียนรู้ทางไกลและการเรียนรู้ผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์เพื่อลดความเหลื่อมล้ำ พร้อมสนับสนุนการพัฒนาทรัพยากรการเรียนรู้ เช่น สื่อดิจิทัลและเครือข่ายการศึกษา นอกจากนี้ยังเน้นการพัฒนาทักษะด้านดิจิทัลในระบบการศึกษาและการเรียนรู้ตลอดชีวิต เพื่อเตรียมคนให้พร้อมรับมือกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมและเศรษฐกิจในยุคดิจิทัล (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2562 : 40-43) แผนการศึกษาชาติ พ.ศ. 2560-2579 เน้นบทบาทสำคัญของผู้บริหารสถานศึกษาในฐานะผู้นำการเปลี่ยนแปลง โดยกำหนดให้ผู้บริหารมีสมรรถนะที่เหมาะสมกับยุคสมัยมีความสามารถในการบริหารจัดการสถานศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพและโปร่งใสมีความสามารถในการพัฒนาวิสัยทัศน์เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาในโรงเรียน มีความสามารถในการเสริมสร้างความร่วมมือกับชุมชนและเครือข่ายทางการศึกษามีความเชี่ยวชาญในการใช้เทคโนโลยีเพื่อการจัดการศึกษาและบริหารองค์กรและการเป็นแบบอย่างที่ดีในด้านคุณธรรมจริยธรรมและการพัฒนา (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560 : 35-50) และนโยบายด้านการศึกษาแห่งชาติได้ให้ความสำคัญกับการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อพัฒนาระบบการเรียนรู้โดยเน้นการสร้าง ความเท่าเทียมในการเข้าถึงเทคโนโลยีสำหรับนักเรียนทุกกลุ่ม ส่งเสริมการพัฒนาทักษะดิจิทัลในทุกระดับการศึกษาเพื่อตอบสนองความต้องการของตลาดแรงงานในอนาคตการพัฒนาเครือข่ายการเรียนรู้ออนไลน์และระบบสารสนเทศเพื่อการศึกษา เพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ตลอดชีวิตรวมถึงการบูรณาการเทคโนโลยีในหลักสูตรและการเรียนการสอน นอกจากนี้ยังเน้นพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีความรู้ด้านเทคโนโลยีและสามารถใช้เทคโนโลยีเป็นเครื่องมือช่วยสอน (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2563 : 12-34) สำนักการศึกษา ให้ความสำคัญกับการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร โดยจัดหาอุปกรณ์และสื่อการเรียนรู้ เช่น แท็บเล็ต คอมพิวเตอร์ และห้องเรียนอัจฉริยะ พร้อมส่งเสริมการใช้แพลตฟอร์มออนไลน์ในการเรียนการสอน นอกจากนี้ยังอบรมครูให้มีทักษะด้านดิจิทัล และพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการโรงเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้เพื่อเตรียมความพร้อมนักเรียนเข้าสู่สังคมดิจิทัลและลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา ซึ่งเน้นการพัฒนาสมรรถนะ 5 ด้านหลัก ได้แก่ ด้านความสามารถในการจัดการทรัพยากรและวางแผนพัฒนาโรงเรียนให้ตอบสนองต่อนโยบายการศึกษา ด้านการสร้างความร่วมมือกับชุมชนและเครือข่ายการศึกษาในท้องถิ่นด้านความเชี่ยวชาญในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการบริหารจัดการและมีการส่งเสริมความเท่าเทียมและลด

ความเหลื่อมล้ำทางการศึกษาในโรงเรียน และการเป็นผู้นำที่ยึดหลักคุณธรรม จริยธรรมและความโปร่งใส (สำนักงานการศึกษา, 2565 : 15-37)

ภาวะผู้นำของผู้บริหารในยุคดิจิทัลจำเป็นต้องมีวิสัยทัศน์ ทักษะด้านเทคโนโลยี และความสามารถในการปรับตัวเพื่อขับเคลื่อนองค์กรอย่างมีประสิทธิภาพ ผู้บริหารควรมีคุณธรรม จริยธรรม และสร้างแรงบันดาลใจให้บุคลากรร่วมมือกันบรรลุเป้าหมาย (ชาญวิทย์ อธิคม, 2564 : 20-30) มีวิสัยทัศน์และการบริหารจัดการที่เหมาะสมสามารถสร้างแรงบันดาลใจและความร่วมมือในองค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพ บทบาทของผู้นำจึงมีความสำคัญต่อการพัฒนาและนำองค์กรไปสู่ความสำเร็จ (ศิริพงษ์ กลั่นไพฑูรย์, 2564 : 18) และผู้นำที่ได้รับการยอมรับมักมีความสามารถในการใช้ศาสตร์และศิลป์ในการจูงใจให้ผู้นับถือปฏิบัติตามอย่างเต็มที่ ความสามารถในการบังคับบัญชาอย่างมีประสิทธิภาพจึงเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้ผู้นำได้รับการยกย่อง (ธนกร จันทะนาม, 2562 : 22) ผู้นำยุคดิจิทัลต้องมีความรู้ความเข้าใจในเทคโนโลยีและสามารถปรับกระบวนการบริหารให้เหมาะสมกับบริบทที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว การนำองค์กรสู่ความสำเร็จจำเป็นต้องอาศัยความสามารถในการกระตุ้นให้บุคลากรเรียนรู้และใช้เทคโนโลยีอย่างมีประสิทธิภาพ (ศศิวิมล มาลาพงษ์, 2565 : 32) โดยใช้กระบวนการและเทคนิคต่าง ๆ เช่น การหล่อหลอมแนวคิดใหม่ การให้คำปรึกษา การชักชวน และการกระทำเชิงสัญลักษณ์ เพื่อโน้มน้าวให้บุคคลในองค์กรทำงานด้วยความเต็มใจ และสร้างความเชื่อมั่นระหว่างบุคคล โดยมีเป้าหมายเพื่อให้การทำงานบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ (สิรินาถ คงแก้ว, 2566 : 21) ผู้นำจึงมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาองค์กร โดยเฉพาะในสถานศึกษามีความสำคัญในการกำหนดทิศทางและผลสัมฤทธิ์ของการทำงานในองค์กร และมีอิทธิพลในการกำหนดแนวทางการทำงานของบุคลากร รวมทั้งผลการปฏิบัติงานที่สามารถบรรลุเป้าหมายและวัตถุประสงค์ขององค์กรได้ (กมลทิพย์ บุญโพธิ์, 2561: 14)

ประสิทธิผลของโรงเรียนเป็นผลมาจากการบริหารจัดการที่มีคุณภาพ โดยเฉพาะในด้านการบริหารงานของผู้บริหารและการพัฒนาบุคลากรครู โรงเรียนต้องดำเนินการให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 เพื่อให้การศึกษาเกิดมาตรฐานและพัฒนาคุณภาพอย่างต่อเนื่อง (สุชาวดี อินทร์จันทร์, 2560 : 108-126) ผู้บริหารต้องมีความสามารถในการจูงใจและประสานงานกับบุคลากรเพื่อให้บรรลุเป้าหมายและพัฒนานักเรียนให้มีผลการเรียนดี มีทัศนคติเชิงบวก และสามารถปรับตัวกับสภาพแวดล้อม (เพลินพิศ มั่นกระโทก, 2562 : 40) ทั้งนี้โรงเรียนที่มีประสิทธิผลยังสามารถแก้ไขปัญหาภายในได้และสร้างภาพลักษณ์ที่ดีประสิทธิผลของโรงเรียนเน้นที่ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนในทักษะพื้นฐาน ซึ่งสามารถวัดได้จากผลการเรียน โรงเรียนที่มีประสิทธิผลเกิดจากการบริหารงานของผู้บริหารที่ใช้ความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์ในการโน้มน้าวให้ผู้นับถือปฏิบัติตามงานเพื่อบรรลุเป้าหมาย นอกจากนี้ยังรวมถึงการพัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติที่ดี การปรับตัวของโรงเรียนให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอก และความสามารถในการแก้ไขปัญหาภายในโรงเรียน ซึ่งทั้งหมดนี้ช่วยสร้างความพึงพอใจในการทำงานและประสิทธิผลในระดับทั้งระบบ (โรจนศักดิ์ อินทนน, 2566 : 62) ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลมีบทบาทสำคัญในการพัฒนาประสิทธิผลของโรงเรียน โดยการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการบริหารจัดการสถานศึกษาอย่างเหมาะสมและคุ้มค่า (จิณณวัตร ปะโคทั้ง, 2561 : 238) ผู้บริหารจำเป็นต้องพัฒนาทักษะดิจิทัลและทักษะการบริหารการศึกษาเพื่อรับมือกับการเปลี่ยนแปลงในยุคดิจิทัล (สุกัญญา แซ่มซ้อย, 2560 : 127) การบริหารงานในด้านต่าง ๆ อย่างมีระบบ เช่น การบริหารงานวิชาการ การบริหารงานบุคคล และการบริหารงบประมาณ ถือเป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาโรงเรียนให้ตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียน (ศุภมาส วิสัยนาม, 2560 : 42)

สำนักงานเขตหนองจอกมุ่งเน้นการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในพื้นที่ โดยเฉพาะด้านการศึกษา ซึ่งภารกิจหลักประกอบด้วยส่งเสริมการจัดการศึกษาระดับปฐมวัย, ประถมศึกษา, มัธยมศึกษาตอนต้น, และการศึกษานอกระบบ (สำนักงานเขตหนองจอก, 2565 : 10-18) บทบาทสำคัญของสำนักงานคือการประสานงานกับหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อจัดสรรทรัพยากรและพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ (สำนักงานเขตหนองจอก, 2565 : 8-18) ฝ่ายการศึกษามีนโยบายในการส่งเสริมการศึกษาที่มีคุณภาพและเท่าเทียม โดยภารกิจหลักคือการจัดการศึกษาในระดับปฐมวัย ประถมศึกษา และมัธยมศึกษาตอนต้น รวมถึงการสนับสนุนการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย บทบาทสำคัญของฝ่ายการศึกษา คือ การกำกับ ดูแล และพัฒนาสถานศึกษาในสังกัดให้มีคุณภาพและสอดคล้องกับความต้องการของชุมชน รวมถึงการประสานความร่วมมือระหว่างหน่วยงานภาครัฐและเอกชน

เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต มีอำนาจหน้าที่ครอบคลุมการจัดสรรทรัพยากรทางการศึกษา การพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา และการประเมินคุณภาพการศึกษาในพื้นที่ (สำนักงานเขตหนองจอก, 2565 : 8-18) โดยสภาพปัจจุบันพบว่า มีการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยประถมศึกษาและมัธยมศึกษาตอนต้น ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตอย่างต่อเนื่อง ขาดแคลนครูในบางสาขาวิชาสำคัญ เช่น วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี โครงสร้างพื้นฐานด้านการศึกษา เช่น อาคารเรียนและอุปกรณ์การเรียนการสอน ในบางโรงเรียนยังต้องการการพัฒนา มีการเริ่มนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการเรียนการสอน แต่ยังต้องการการสนับสนุนเพิ่มเติม ชุมชนมีบทบาทในการสนับสนุนการจัดการศึกษาและมีคนที่เห็นถึงความสำคัญของการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลจึงได้ให้บริจาคโทรทัศน์ที่สามารถเชื่อมต่อกับอินเทอร์เน็ตได้เพื่อนำมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน สนับสนุนการใช้แท็บเล็ตคอมพิวเตอร์ให้กับผู้บริหารและให้ครูใช้ในการจัดการเรียนการสอน แต่ความร่วมมือยังไม่ครอบคลุมในทุกพื้นที่ สภาพดังกล่าวสะท้อนถึงความจำเป็นในการวางแผนพัฒนาที่ครอบคลุมทุกมิติ เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาในสำนักงานเขตหนองจอก (สำนักงานเขตหนองจอก, 2565 : 12-25) ปัจจุบัน พบว่าในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตยังขาดแคลนครูบางสาขาวิชา เช่น วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และต้องการพัฒนาการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการเรียนการสอนเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาในสำนักงานเขตหนองจอก (สำนักงานเขตหนองจอก, 2565 : 12-15)

จากที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร เพื่อนำผลการวิจัยมาพัฒนาระดับภาวะผู้นำของผู้บริหารในยุคดิจิทัลให้มีประสิทธิภาพในการบริหารงานโรงเรียนและเกิดประสิทธิผลสูงสุด ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตหนองจอกกรุงเทพมหานคร
2. เพื่อศึกษาระดับประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตหนองจอกกรุงเทพมหานคร
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลกับประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร
4. เพื่อศึกษาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร

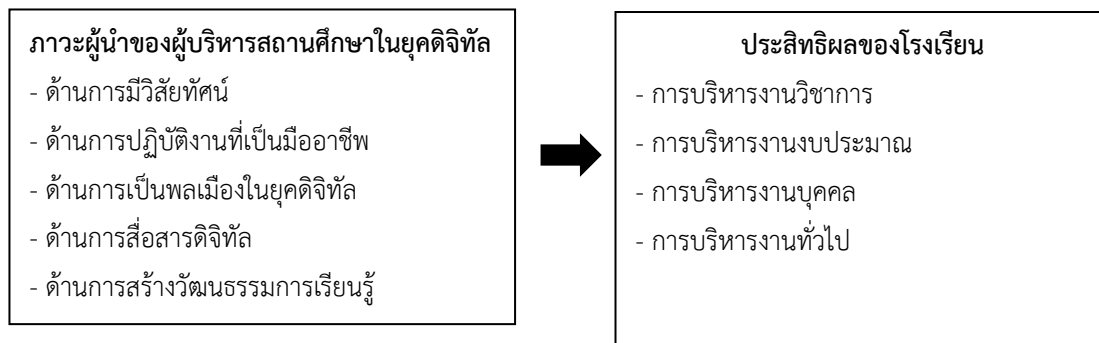
กรอบแนวคิดของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยมุ่งศึกษา เรื่อง ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร ประกอบด้วย 1) ด้านการมีวิสัยทัศน์ 2) ด้านการปฏิบัติงานที่เป็นมืออาชีพ 3) ด้านการเป็นพลเมืองในยุคดิจิทัล 4) ด้านการสื่อสารดิจิทัล 5) ด้านการสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้

สำหรับประสิทธิผลของโรงเรียน ผู้วิจัยได้มาจากกฎกระทรวงว่าด้วยการกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา ได้แก่ 1) การบริหารงานวิชาการ 2) การบริหารงานงบประมาณ 3) การบริหารงานบุคคล และ 4) การบริหารงานทั่วไป จึงสรุปเป็นกรอบแนวคิดของการวิจัย ดังภาพที่ 1

ตัวแปรอิสระ (Independent Variable)

ตัวแปรตาม (Dependent Variable)

ภาพที่ 2 กรอบแนวคิดของการวิจัย

สมมติฐานของการวิจัย

1. ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลกับประสิทธิผลของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร มีความสัมพันธ์ทางบวก
2. ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลอย่างน้อย 1 ด้านส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตหนองจอกกรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2567 จำนวน 8 กลุ่มโรงเรียนเครือข่าย จำนวน 734 คน (กลุ่มงานนโยบายและแผนการศึกษา, 2567 : 14-74)
2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2567 จำนวน 8 กลุ่มโรงเรียนเครือข่าย จำนวน 254 คน ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางการประมาณขนาดกลุ่มตัวอย่างของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970, pp. 607-610)

ตัวแปร

1. ตัวแปรอิสระ คือ ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล ที่ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์และสังเคราะห์จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อกำหนดเป็นกรอบของตัวแปรอิสระ จำนวน 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการมีวิสัยทัศน์ 2) ด้านการปฏิบัติงานที่เป็นมืออาชีพ 3) ด้านการเป็นพลเมืองในยุคดิจิทัล 4) ด้านการสื่อสารดิจิทัล 5) ด้านการสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้
2. ตัวแปรตาม คือ ประสิทธิผลของโรงเรียน ที่ผู้วิจัยได้จากแนวคิดในคู่มือการบริหารโรงเรียนของโครงการพัฒนาการบริหารรูปแบบนิติบุคคลจากกระทรวงศึกษาธิการ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2556 : 39 - 113) เพื่อกำหนดเป็นกรอบของตัวแปรตาม โดยประสิทธิผลของโรงเรียน ประกอบด้วย 1) การบริหารงานวิชาการ 2) การบริหารงานงบประมาณ 3) การบริหารงานบุคคล 4) การบริหารงานทั่วไป

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยใช้เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อศึกษาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง

1. แบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 3 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม ตอนที่

2. แบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำของผู้บริหารในยุคดิจิทัล ตอนที่ 3. แบบสอบถามเกี่ยวกับประสิทธิผลของโรงเรียน เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ชนิด 5 ระดับ ตามวิธีของ Rensis Likert Method (1932 : 90 - 95)

การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการการสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือตามลำดับขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1. ศึกษาหลักการ แนวคิด ทฤษฎี เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลและประสิทธิผลของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร เพื่อหาแนวทางในการนำเนื้อหา มาสร้างแบบสอบถาม
2. ศึกษาวิธีสร้างเครื่องมือแบบมาตราส่วนประมาณค่าและการสร้างแบบสอบถาม
3. สร้างแบบสอบถามซึ่งมีเนื้อหาครอบคลุมขอบข่าย ของภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลและประสิทธิผลของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร แล้วกำหนดคำถาม แบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ชนิด 5 ระดับ ตามวิธีของเรนซีสลิเคิร์ต (Rensis Likert Method)
4. ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามตามคำแนะนำของอาจารย์ปริกษาวิทยานินทร์
5. นำร่างแบบสอบถามที่แก้ไขปรับปรุงแล้ว เสนอผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบ ความถูกต้อง ทั้งความเที่ยงตรงข้อคำถาม ผู้เชี่ยวชาญประกอบด้วย ศึกษานิเทศก์ 1 ท่าน และผู้บริหารโรงเรียน 2 ท่าน มีค่าดัชนีความสอดคล้อง เท่ากับ 1.00 ทุกข้อ แปลผลได้ว่า สามารถนำข้อคำถามมาใช้ได้
6. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try-out) โดยเป็นครูโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตหนองจอก โรงเรียนละ 3 คน จำนวน 10 โรงเรียน รวมทั้งสิ้น 30 คน
7. นำคะแนนที่ได้จากการทดลองใช้ (Try-out) มาวิเคราะห์แบบสอบถามเป็นรายข้อเพื่อหาค่าความเชื่อมั่น (reliability) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์อัลฟ่าของครอนบัค (Cronbach's alpha coefficient) = 0.986

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ผู้วิจัยนำหนังสือขอความอนุเคราะห์จากงานบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ถึงผู้อำนวยการเขตหนองจอก เพื่อขอความร่วมมือให้ผู้วิจัยคือได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลของกลุ่มตัวอย่างคือครู จำนวน 8 กลุ่มโรงเรียนเครือข่าย ได้ตอบแบบสอบถามในการวิจัย
2. ผู้วิจัยจัดส่งแบบสอบถามไปยังสำนักงานเขตหนองจอกถึงผู้อำนวยการเขตหนองจอก เพื่อส่งต่อให้ให้ครูในกลุ่มโรงเรียนเครือข่าย จำนวน 8 กลุ่มโรงเรียนเครือข่าย ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างเพื่อขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม กลุ่มตัวอย่างสามารถตอบกลับทางอิเล็กทรอนิกส์ออนไลน์ผ่าน Google Form โดยการเข้าผ่านลิงค์ URL หรือผ่าน QR CODE
3. ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล จากกลุ่มตัวอย่างผ่าน QR CODE
4. ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้รับจากผู้ตอบแบบสอบถามที่ตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์แล้วไปทำการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้รับทั้งหมดมาดำเนินการตรวจสอบความสมบูรณ์ความเรียบร้อยของแบบสอบถามทุกฉบับและนำข้อมูลที่ได้ รับมาวิเคราะห์ทางสถิติโดยใช้คอมพิวเตอร์ในการคำนวณค่าสถิติด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติมีขั้นตอนในการดำเนินงาน ดังต่อไปนี้

1. วิเคราะห์แบบสอบถามตอนที่ 1 เกี่ยวกับสภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยใช้ตัวแปรเชิงคุณภาพคือค่าความถี่ (frequency) และร้อยละ (percentage) พร้อมนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยาย
2. วิเคราะห์แบบสอบถามตอนที่ 2 ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลจากการหาค่าเฉลี่ย(mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation) เป็นรายด้านและภาพรวมซึ่งพิจารณาค่าเฉลี่ยคะแนนที่ได้จากการตอบแบบสอบถามของผู้ให้ข้อมูล เพื่อทราบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลในสังกัดสำนักงานเขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร โดยใช้มาตราส่วนประมาณค่าตามแนวความคิดของลิเคิร์ต (Likert, 1961)

3. วิเคราะห์แบบสอบถามตอนที่ 3 ประสิทธิภาพของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตหนองจอกกรุงเทพมหานครจากการหาค่าเฉลี่ย (mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation) เป็นรายด้านและภาพรวมซึ่งพิจารณาค่าเฉลี่ยคะแนนที่ได้จากการตอบแบบสอบถามของผู้ให้ข้อมูลเพื่อทราบประสิทธิภาพของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตหนองจอกกรุงเทพมหานครโดยใช้มาตราส่วนประมาณค่าตามแนวความคิดของลิเคิร์ต (Likert, 1961)

4. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลกับประสิทธิภาพของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (r_{xy}) (Hinkle, et al, 1998, p. 120)

5. การวิเคราะห์ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของโรงเรียน ใช้การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ แบบเป็นขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis)

ผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลและแปลผลการวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร แบ่งเป็น 5 ตอน ดังนี้

ตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์ความถี่ และค่าร้อยละ สถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

สถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน (n = 254)	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	131	51.60
หญิง	123	48.40
2. อายุ		
ต่ำกว่า 30 ปี	51	20.10
30 – 40 ปี	140	55.10
41 – 50 ปี	47	18.50
51 – 60 ปี	16	6.30
3. ระดับการศึกษา		
ปริญญาตรี	207	81.50
ปริญญาโท	47	18.50
ปริญญาเอก	-	-
4. ประสบการณ์การทำงาน		
1 - 5 ปี	105	41.30
6 – 10 ปี	31	12.20
11 – 15 ปี	35	13.80
16 – 20 ปี	67	26.40
มากกว่า 20 ปี	16	6.30

จากตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 254 คน พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย ร้อยละ 51.60 และเพศหญิง ร้อยละ 48.40 แสดงให้เห็นถึงความหลากหลายทางเพศของกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งอาจส่งผลให้ผลการวิจัยมีมุมมองที่หลากหลายจากทั้งสองเพศ ส่วนใหญ่อยู่ในช่วงอายุ 30 - 40 ปี คิดเป็นร้อยละ 55.10 รองลงมาคือต่ำกว่า 30 ปี คิดเป็นร้อยละ 20.10 อายุ 41-50 ปี คิดเป็นร้อยละ 18.50 และอายุ 51-60 ปี คิดเป็นร้อยละ 6.30 สามารถบ่งชี้ได้ว่าผู้ตอบแบบสอบถาม

ส่วนใหญ่เป็นครูรุ่นใหม่หรือช่วงกลางวัยทำงาน ซึ่งมักมีความตื่นตัวต่อการเปลี่ยนแปลงด้านเทคโนโลยี จึงน่าจะมีทัศนคติที่เปิดรับต่อภาวะผู้นำในยุคดิจิทัล การศึกษาส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 81.50 รองลงมาคือ ระดับปริญญาโท คิดเป็นร้อยละ 18.50 ระดับปริญญาเอก ไม่มีผู้ตอบแบบสอบถามสะท้อนถึงการมีพื้นฐานความรู้ทางวิชาการในระดับที่สามารถเข้าใจและประเมินภาวะผู้นำทางการศึกษาในยุคดิจิทัลได้ดี ประสบการณ์การทำงานส่วนใหญ่ปฏิบัติงานมาแล้ว 1 - 5 ปี คิดเป็นร้อยละ 41.30 รองลงมาคือ อายุ 16 - 20 ปี คิดเป็นร้อยละ 26.40 อายุ 11 - 15 ปี คิดเป็นร้อยละ 13.80 อายุ 6 - 10 ปี คิดเป็นร้อยละ 12.20 และอายุมากกว่า 20 ปี คิดเป็นร้อยละ 6.30 แสดงถึงการมีส่วนร่วมของครูรุ่นใหม่และครูที่มีประสบการณ์สูง ซึ่งช่วยให้ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามมีมุมมองทั้งจากผู้ที่เพิ่งเข้าระบบและผู้ที่อยู่มานาน

ตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลระดับภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร โดยรวมทุกด้าน

ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล	n = 254		แปลผล	อันดับที่
	$\bar{X}$	S.D.		
1. ด้านการมีวิสัยทัศน์ดิจิทัล	4.38	0.61	มาก	2
2. ด้านการปฏิบัติตนที่เป็นมืออาชีพ	4.31	0.57	มาก	3
3. ด้านการเป็นพลเมืองในยุคดิจิทัล	4.30	0.60	มาก	4
4. ด้านการสื่อสารดิจิทัล	4.39	0.58	มาก	1
5. ด้านการสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้	4.30	0.58	มาก	5
รวมเฉลี่ย	4.34	0.52	มาก	

จากตารางที่ 2 พบว่า ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.34$, S.D. = 0.52) เมื่อพิจารณาเรียงด้านเรียงจากมากไปหาน้อยดังนี้ ค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการสื่อสารดิจิทัลอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.39$, S.D. = 0.58) รองลงมาคือ ด้านการมีวิสัยทัศน์ดิจิทัลอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.38$, S.D. = 0.61) ด้านการปฏิบัติตนที่เป็นมืออาชีพอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.31$, S.D. = 0.57) ด้านการเป็นพลเมืองในยุคดิจิทัลอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.30$, S.D. = 0.60) และด้านการสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.30$, S.D. = 0.58) ตามลำดับ

ตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์ระดับประสิทธิผลของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร โดยรวม

ประสิทธิผลของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร	n = 254		ระดับ	อันดับที่
	$\bar{X}$	S.D.		
1. การบริหารงานวิชาการ	4.48	0.54	มาก	1
2. การบริหารงานงบประมาณ	4.39	0.57	มาก	4
3. การบริหารงานบุคคล	4.45	0.55	มาก	2
4. การบริหารงานทั่วไป	4.45	0.55	มาก	2
รวมเฉลี่ย	4.44	0.55	มาก	

จากตารางที่ 3 พบว่า ประสิทธิผลของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร พบว่าโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.44$, S.D. = 0.55) เมื่อพิจารณาประเด็นการดำเนินงานจากมากไปหาน้อยดังนี้ ค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การบริหารงานวิชาการ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.48$, S.D. = 0.54) รองลงมาคือ การบริหารงานบุคคลและการบริหารงานทั่วไปอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.45$, S.D. = 0.55) และการบริหารงานงบประมาณอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.39$, S.D. = 0.57) ตามลำดับ

ตารางที่ 4 ผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สันระหว่างภาวะผู้นำของผู้บริหาร สถานศึกษาในยุคดิจิทัลกับ ประสิทธิภาพของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร

ตัวแปร	X ₁	X ₂	X ₃	X ₄	X ₅	Y _{tot}	ระดับความสัมพันธ์
X ₁	1.000	-	-	-	-	.625**	ปานกลาง
X ₂	.819**	1.000	-	-	-	.654**	ปานกลาง
X ₃	.698**	.773**	1.000	-	-	.753**	สูง
X ₄	.598**	.686**	.822**	1.000	-	.734**	สูง
X ₅	.655**	.695**	.804**	.862**	1.000	.834**	สูง
X	-	-	-	-	-	.808**	สูง

** p < .01

จากตารางที่ 4 พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สันระหว่างภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลกับ ประสิทธิภาพของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ .808 มีความสัมพันธ์ระดับสูง และพบว่า ด้านการมีวิสัยทัศน์ดิจิทัล (X₁) ด้านการปฏิบัติตนที่เป็นมืออาชีพ (X₂) ด้านการเป็นพลเมืองในยุคดิจิทัล (X₃) ด้านการสื่อสารดิจิทัล(X₄) และด้านการสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้(X₅) กับประสิทธิภาพของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร (Y_{tot}) มีความสัมพันธ์กันเชิงบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 (p < .01) มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่าง .625 ถึง .834 มีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกันและมีความสัมพันธ์ทางบวกโดยด้านการเป็นพลเมืองในยุคดิจิทัล (X₃) ด้านการสื่อสารดิจิทัล(X₄) และด้านการสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้(X₅) มีความสัมพันธ์กันภายในตัวแปรอยู่ในระดับสูง ด้านการมีวิสัยทัศน์ดิจิทัล (X₁) และด้านการปฏิบัติตนที่เป็นมืออาชีพ (X₂) มีความสัมพันธ์กันภายในตัวแปร อยู่ในระดับปานกลาง หากพิจารณารายด้านพบว่าภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลกับประสิทธิภาพของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร สูงสุดคือ ด้านการสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้(X₅) มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ .834 รองลงมา ได้แก่ ด้านการเป็นพลเมืองในยุคดิจิทัล (X₃) มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ .753 ด้านการสื่อสารดิจิทัล(X₄) มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ .734 ด้านการปฏิบัติตนที่เป็นมืออาชีพ (X₂) มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ .654 และด้านการมีวิสัยทัศน์ดิจิทัล (X₁) มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ .625 ตามลำดับ

ตารางที่ 5 ผลการวิเคราะห์รูปแบบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร โดยการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน

ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล	R	R ²	Adj R ²	SEE	F
X ₅	0.834	0.695	0.694	0.289	573.548**
X ₃ X ₅	0.845	0.714	0.712	0.280	313.515**

** p < .01

จากตารางที่ 5 พบว่า การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน เพื่อหาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลกับประสิทธิภาพของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร จากภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลทั้ง 5 ด้าน มีภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลที่ทดสอบแล้วพบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งหมด 2 ด้าน คือ ด้านการสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้(X₅)ส่งผลต่อประสิทธิภาพของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01 มีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอย หรือมีอำนาจพยากรณ์เท่ากับ 0.695 ส่งผลต่อประสิทธิภาพของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร ร้อยละ 69.50 และด้านการเป็นพลเมืองในยุคดิจิทัล (X₃) และด้านการสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้(X₅) ส่งผลต่อประสิทธิภาพของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตหนองจอก

กรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอย หรือมีอำนาจพยากรณ์เท่ากับ .714 ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร ร้อยละ 71.40

ตารางที่ 5.1 การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอนของภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนในสังกัดสำนักงาน เขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร

ภาวะผู้นำของผู้บริหาร สถานศึกษาในยุคดิจิทัล	b	SE _b	β	t	Sig.t
Constant	1.029	0.149		6.924*	0.000
X ₃	0.185	0.062	0.213	3.004*	0.003
X ₅	0.591	0.065	0.660	9.116*	0.000
R = 0.845 R ² = 0.714 Adj R ² = 0.712 SEE = 0.280 F = 313.515 a=1.029					

* p < .05

จากตารางที่ 5.1 พบว่า สามารถร่วมกันพยากรณ์ ประสิทธิผลของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร ได้ร้อยละ 71.40 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของการพยากรณ์ในรูปแบบคะแนนดิบ (B) เท่ากับ 0.591, 0.185 ตามลำดับ และค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของการพยากรณ์ในรูปแบบคะแนนมาตรฐาน (β) เท่ากับ 0.660 และ 0.213 ตามลำดับ ค่าสหสัมพันธ์พหุคูณของตัวแปรเกณฑ์ (ประสิทธิผลของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร) และตัวแปรพยากรณ์ (X₃ X₅) มีค่าเท่ากับ 0.714 และอำนาจพยากรณ์ร้อยละ 71.40 และค่าความคลาดเคลื่อนที่เกิดขึ้นจากการพยากรณ์เท่ากับ 0.280

สมการพยากรณ์ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลในรูปแบบคะแนนดิบ มีดังนี้

$$\hat{Y} = a + b_3X_3 + b_5X_5 \quad (\text{สมการที่ 1})$$

$$= 1.029 + 0.185X_3 + 0.591X_5$$

สมการพยากรณ์ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 1 ในรูปแบบคะแนนมาตรฐาน มีดังนี้

$$\hat{Z} = \beta_3Z_3 + \beta_5Z_5 \quad (\text{สมการที่ 2})$$

$$= 0.213Z_3 + 0.660Z_5$$

อภิปรายผลการวิจัย

จากการสรุปผลการวิจัย ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยได้นำประเด็นสำคัญที่น่าสนใจ มาอภิปรายผลตามรายละเอียดต่อไปนี้

1. ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับรายด้านทุกด้านที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการสื่อสารดิจิทัล การมีวิสัยทัศน์ดิจิทัล การปฏิบัติตนอย่างมีอาชีพ การเป็นพลเมืองในยุคดิจิทัล และการสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้บริหารมีบทบาทสำคัญในการสนับสนุนให้ครูและบุคลากรนำเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดการเรียนรู้ การสื่อสาร และการบริหารงานภายในสถานศึกษาอย่างต่อเนื่องและเหมาะสมผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับแนวคิดของ ชูชาติ พุทธลา (2561) ที่ระบุว่าผู้บริหารควรมีวิสัยทัศน์และทักษะในการเป็นผู้นำทางดิจิทัล เพื่อสนับสนุนครูให้ใช้เทคโนโลยีในการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ และสอดคล้องกับ สุกัญญา แซ่มะข้อย (2560) ที่ให้ความหมายของภาวะผู้นำดิจิทัลว่าเป็นการที่ผู้บริหารแสดงออกถึงความเข้าใจเทคโนโลยีและส่งเสริมให้ครูบูรณาการเทคโนโลยีเข้ากับการเรียนรู้ตามบริบทของผู้เรียนนอกจากนี้ยังสอดคล้องกับ โรจนศักดิ์ อินทนน (2566) ที่เน้นว่าผู้บริหารควรมีความรู้ด้านเทคโนโลยีพร้อมแสดงศักยภาพในการจัดการทรัพยากร เพื่อสร้างนวัตกรรมและพัฒนาองค์กรสู่ยุคดิจิทัล อีกทั้งยังมีความสอดคล้องกับงานวิจัยของ วราภรณ์ พวงสำเภา (2566) ซึ่งพบว่า ภาวะผู้นำ

ดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนในกลุ่มกรุงเทพตะวันออก อยู่ในระดับมากในทุกด้าน โดยเฉพาะด้านการสื่อสารดิจิทัล การเป็นพลเมืองดิจิทัล และการมีวิสัยทัศน์ดิจิทัล ซึ่งล้วนเป็นองค์ประกอบสำคัญที่สะท้อนความตระหนักของผู้บริหารในการปรับใช้เทคโนโลยีให้เกิดประโยชน์อย่างสูงสุดขององค์กร ในส่วนของ พิมพ์ลา อำนาจ (2566) ได้ระบุว่าภาวะผู้นำดิจิทัลมีความสัมพันธ์ในทางบวกกับประสิทธิผลของการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน และสามารถทำนายประสิทธิผลของการบริหารได้อย่างมีนัยสำคัญ โดยเฉพาะในด้านการสื่อสารดิจิทัล การสร้างเครือข่ายดิจิทัล และการมีวิสัยทัศน์ผลการวิจัยยังสะท้อนให้เห็นแนวโน้มระดับนานาชาติ โดย Karakose และ Tulubaş (2023) พบว่าภาวะผู้นำดิจิทัลช่วยให้ผู้บริหารสามารถใช้ AI และเทคโนโลยีในการตัดสินใจ สนับสนุนครู และสร้างความร่วมมือที่มีประสิทธิภาพ ส่งผลให้โรงเรียนสามารถบรรลุเป้าหมายทางการศึกษาได้ดียิ่งขึ้น และสอดคล้องกับ Roxana-Lucia (2019) ที่กล่าวว่าในยุคแห่งการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของเทคโนโลยี องค์กรและสถานศึกษาจำเป็นต้องปรับตัว โดยผู้บริหารจะต้องมีภาวะผู้นำดิจิทัลเพื่อขับเคลื่อนองค์กรไปข้างหน้า และเป็นผู้ริเริ่มในการเปลี่ยนแปลงด้านทรัพยากรบุคคลและแนวทางการทำงานให้สอดคล้องกับยุคสมัย โดยสรุป ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตหนองจอกมีความโดดเด่นในทุกมิติ แสดงให้เห็นถึงความพร้อมในการปรับตัวเข้าสู่บริบทการศึกษายุคใหม่อย่างมีประสิทธิภาพ และสามารถเป็นแนวทางให้สถานศึกษาอื่นนำไปประยุกต์ใช้เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาในยุคดิจิทัลได้อย่างเป็นรูปธรรม

2. ประสิทธิภาพของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาในแต่ละด้านพบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ การบริหารงานวิชาการ การบริหารงานบุคคล การบริหารงานทั่วไป และการบริหารงานงบประมาณ ซึ่งแสดงให้เห็นว่าโรงเรียนให้ความสำคัญกับการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาโดยเฉพาะด้านวิชาการเป็นลำดับแรก ทั้งนี้ โรงเรียนมีแนวปฏิบัติที่สำคัญ เช่น การวางแผนและพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา การส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีในการเรียนการสอน การจัดสรรงานตามความเหมาะสมกับบุคลากร และการวางแผนงบประมาณอย่างมีประสิทธิภาพสอดคล้องกับแนวคิดของ ปิยะวรรณ คิตโสตา (2561) ที่มองว่าความสำเร็จของโรงเรียนขึ้นอยู่กับความสามารถในการบริหารจัดการของผู้บริหาร และการทำงานร่วมกันอย่างเป็นระบบใน 4 ด้านหลัก ได้แก่ การบริหารวิชาการ งบประมาณ บุคคล และงานทั่วไป เช่นเดียวกับแนวคิดของ โรจนศักดิ์ อินทนน (2566) และสุรัชย์ พรหมปากดี (2565) ที่เน้นว่าการบริหารสถานศึกษาควรดำเนินการในลักษณะองค์รวมเพื่อให้สามารถตอบสนองต่อเป้าหมายทางการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับผลงานของ เมรินทกาล พัฒนทรัพย์พิศาล (2560) ซึ่งพบว่า ปัจจัยด้านการบริหารของโรงเรียนมีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญกับประสิทธิผลของโรงเรียน โดยมีปัจจัยสำคัญที่สามารถพยากรณ์ประสิทธิผลได้ถึงร้อยละ 83.40 ได้แก่ บรรยากาศและวัฒนธรรมองค์กร งบประมาณ นโยบาย บุคลากร กระบวนการบริหาร และเทคโนโลยีสารสนเทศ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ชลนิชา ศิลาพงษ์ (2564) ที่ชี้ให้เห็นว่าภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารมีความสัมพันธ์ทางบวกกับประสิทธิผลของการบริหารงานวิชาการ และสามารถพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ในด้านต่าง ๆ ได้อย่างมีนัยสำคัญ โดยเฉพาะในด้านการพัฒนาหลักสูตรและคุณภาพผู้เรียน ซึ่งยืนยันถึงบทบาทสำคัญของผู้นำสถานศึกษาในการส่งเสริมคุณภาพโรงเรียนสอดคล้องกับผลการศึกษาของ Farhat (2012) ที่ระบุว่าปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน ได้แก่ สภาพแวดล้อม การบริหารจัดการ ความเป็นมืออาชีพ และคุณภาพการศึกษาโดยเฉพาะความเป็นมืออาชีพของบุคลากรเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลมากที่สุด โดยการที่โรงเรียนในเขตหนองจอกมีประสิทธิผลอยู่ในระดับมากนั้น สะท้อนถึงการจัดการภายในที่มีระบบการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ การส่งเสริมวิชาชีพครู การบริหารที่เน้นเป้าหมายการเรียนรู้ของนักเรียน และความร่วมมืออย่างเป็นระบบของผู้บริหารและบุคลากร ซึ่งเป็นแนวทางที่สอดคล้องกับทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศและต่างประเทศ

3. ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับประสิทธิผลของโรงเรียนในระดับสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์รวมเท่ากับ .808 ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่า ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารมีบทบาทสำคัญในการขับเคลื่อนคุณภาพของสถานศึกษา โดยเฉพาะในด้าน การสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ ที่มีค่าสัมประสิทธิ์สูงสุด แสดงให้เห็นว่าผู้บริหารที่สามารถส่งเสริมบรรยากาศการเรียนรู้อย่างทั่วถึงและต่อเนื่อง จะมีส่วนสำคัญในการยกระดับประสิทธิผลของโรงเรียนสอดคล้องกับแนวคิดงานวิจัยของ พิชญ์พิมล สุนทวงค์ (2565) ที่กล่าวว่า ภาวะผู้นำคือศิลปะของการโน้มน้าวและจูง

ใจเพื่อให้บุคลากรทำงานร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับแนวคิดงานวิจัยของ ชูชาติ พุทธลา (2561) ที่เน้นความสามารถของผู้บริหารในการใช้เทคโนโลยีเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ สอดคล้องกับแนวคิดงานวิจัยของ สันติ บุญภิรมย์ (2560) ที่กล่าวถึงความสำคัญของการบริหารวิชาการเพื่อสร้างการเรียนรู้ที่มีคุณภาพ และสอดคล้องกับแนวคิดงานวิจัยของ โรจนศักดิ์ อินทนน (2566) ซึ่งให้เห็นว่า การส่งเสริมความสามารถทางดิจิทัลของครูและบุคลากรในโรงเรียน มีความสำคัญต่อการปรับตัวและยกระดับคุณภาพการศึกษาในยุคดิจิทัล โดยเฉพาะการสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ร่วมกันระหว่างครูรุ่นใหม่และรุ่นเก่า สอดคล้องกับผลงานของ Farhat (2012) พบว่าความเป็นมืออาชีพของบุคลากรและความสามารถในการบริหารจัดการเป็นปัจจัยสำคัญต่อความสำเร็จของโรงเรียน สอดคล้องกับแนวคิดงานวิจัยของ Karakose & Tulubaş (2023) ระบุว่าภาวะผู้นำดิจิทัลและการนำ AI มาใช้ช่วยส่งเสริมการพัฒนาวิชาชีพครู และการตัดสินใจเชิงกลยุทธ์บนพื้นฐานข้อมูล โดยผลการวิจัยครั้งนี้ สะท้อนถึงความสำคัญของภาวะผู้นำดิจิทัลที่มีความสามารถรอบด้าน ทั้งด้านการสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ การสื่อสาร การใช้เทคโนโลยี และการส่งเสริมบุคลากร อันเป็นปัจจัยหลักที่ส่งผลโดยตรงต่อประสิทธิผลของโรงเรียนอย่างชัดเจนและยั่งยืนในบริบทของยุคดิจิทัล

4. ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลมีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร โดยเฉพาะในด้านการสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้และการเป็นพลเมืองในยุคดิจิทัล ซึ่งทั้งสองตัวแปรสามารถร่วมกันพยากรณ์ประสิทธิผลของโรงเรียนได้ร้อยละ 71.40 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ด้านการสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ เป็นตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนมากที่สุด สะท้อนให้เห็นว่า การบูรณาการเทคโนโลยีเข้ากับวัฒนธรรมองค์กร โดยเฉพาะการส่งเสริมให้บุคลากรพัฒนาทักษะดิจิทัลอย่างต่อเนื่อง การจัดหาแหล่งเรียนรู้ที่เข้าถึงได้ง่าย และการมีนโยบายที่ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีอย่างมีจริยธรรม มีบทบาทสำคัญในการสร้างบรรยากาศแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิต ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ พิพัฒน์พงษ์ วิเศษ (2560) ที่เน้นว่าผู้นำควรมีทักษะการสื่อสารและการโน้มน้าวใจเพื่อสร้างแรงจูงใจให้กับบุคลากร สอดคล้องกับแนวคิดของ กัญญารัตน์ สุขแสน (2563) ที่กล่าวว่าผู้บริหารยุคดิจิทัลต้องสามารถปรับเปลี่ยนวัฒนธรรมองค์กรให้พร้อมสำหรับการทดลองและนวัตกรรมใหม่ๆ

ด้านการเป็นพลเมืองในยุคดิจิทัล มีบทบาทในการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีอย่างมีจริยธรรมและปลอดภัยในโรงเรียน ซึ่งมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาโรงเรียนในยุคดิจิทัล สอดคล้องกับแนวคิดของสุกัญญา แซ่ม้อย (2560) ที่กล่าวว่าผู้บริหารต้องมีความรู้ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการจัดการเรียนรู้ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ Karen (2022) ที่เน้นถึงบทบาทของผู้บริหารในการจัดการและส่งเสริมการเป็นพลเมืองดิจิทัลที่มีความรับผิดชอบ

ด้านการมีวิสัยทัศน์ดิจิทัล ด้านการปฏิบัติตนที่เป็นมืออาชีพ และด้านการสื่อสารดิจิทัล ถึงแม้จะไม่สามารถพยากรณ์ประสิทธิผลของโรงเรียนได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แต่ยังคงมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ในระดับปานกลางถึงสูง ซึ่งสะท้อนว่ามีความสัมพันธ์ทางบวกกับประสิทธิผลของโรงเรียนในระดับหนึ่ง โดยเฉพาะด้านการสื่อสารดิจิทัลที่มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ 0.734 แสดงถึงความสำคัญในการส่งเสริมการแลกเปลี่ยนความรู้ภายในองค์กรอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของชูติรัตน์ กาญจนชัย (2562) ด้านการมีวิสัยทัศน์ดิจิทัล แสดงให้เห็นถึงความสามารถในการกำหนดทิศทางการเปลี่ยนแปลงองค์กรในยุคเทคโนโลยี ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ ศิริพงษ์ กลั่นไพฑูรย์ (2564) ที่กล่าวถึงผู้นำในฐานะผู้ขับเคลื่อนองค์กรให้บรรลุเป้าหมาย และสอดคล้องกับแนวคิดของ สิรินาถ คงแก้ว (2566) ที่เสนอว่าผู้บริหารควรมีบทบาทในการติดตามและส่งเสริมการนำเทคโนโลยีไปสู่การปฏิบัติด้านการปฏิบัติตนที่เป็นมืออาชีพ มีความสำคัญในเชิงการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานและสอดคล้องกับแนวคิดของชูชาติ พุทธลา (2561) ที่เห็นว่าผู้บริหารควรส่งเสริมให้บุคลากรใช้เทคโนโลยีอย่างเหมาะสมและทันสมัยโดยภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล โดยเฉพาะด้านการสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้และการเป็นพลเมืองในยุคดิจิทัล มีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งต่อการส่งเสริมประสิทธิผลของโรงเรียน ดังนั้น โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร ควรนำแนวคิดดังกล่าวไปใช้ในการกำหนดนโยบายและพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหารให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น เพื่อส่งเสริมการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพและยั่งยืนในยุคดิจิทัลต่อไป

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

1) ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลอยู่ในระดับมากทุกด้าน จึงควรประยุกต์ใช้ทั้ง 5 ด้านของภาวะผู้นำดังกล่าวในการพัฒนาการบริหารจัดการสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ โดยส่งเสริมการสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลอย่างมีประสิทธิภาพ ควบคู่กับการพัฒนาทักษะดิจิทัลของบุคลากรผ่านการอบรมอย่างต่อเนื่อง พร้อมทั้งสร้างวิสัยทัศน์ดิจิทัลที่ชัดเจน และส่งเสริมการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพเพื่อเพิ่มขีดความสามารถขององค์กรให้สามารถปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงในยุคดิจิทัลได้อย่างเหมาะสมและยั่งยืน

2) ประสิทธิภาพของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากทุกด้าน ผู้บริหารสถานศึกษาจึงควรส่งเสริมการบริหารงานวิชาการอย่างต่อเนื่อง โดยเน้นการพัฒนาหลักสูตรที่ทันสมัยและการใช้เทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ ควบคู่กับการพัฒนาศักยภาพครูและบุคลากรให้สอดคล้องกับความต้องการของสถานศึกษา และปรับปรุงระบบบริหารจัดการในด้านบุคลากร งบประมาณ และงานทั่วไปให้มีความคล่องตัว โปร่งใส และสามารถรองรับการเปลี่ยนแปลงของนโยบายทางการศึกษาได้อย่างเหมาะสม

3) ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลมีความสัมพันธ์ในระดับสูงกับประสิทธิภาพของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร สะท้อนถึงบทบาทสำคัญของผู้บริหารในการขับเคลื่อนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาในยุคดิจิทัล ดังนั้น ผู้บริหารควรพัฒนาวิสัยทัศน์ดิจิทัล เสริมสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ พัฒนาทักษะด้านเทคโนโลยี การสื่อสาร และส่งเสริมความเป็นพลเมืองดิจิทัลของบุคลากรอย่างรอบด้านเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของสถานศึกษาอย่างยั่งยืนและทันสมัย

4) ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลมีผลต่อประสิทธิภาพของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตหนองจอก กรุงเทพมหานครอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดังนั้น ผู้บริหารควรนำภาวะผู้นำดิจิทัลทั้งสองด้านมาปรับใช้ในการพัฒนาประสิทธิภาพของสถานศึกษา เพื่อให้สามารถตอบสนองต่อนโยบายการศึกษาและความต้องการของผู้รับบริการได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1) ควรมีการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพเกี่ยวกับภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพของโรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานคร เพื่อนำผลข้อมูลการวิจัยที่ได้มาประกอบการพัฒนาและแก้ไขปัญหาการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

2) ควรศึกษาความคาดหวังของครูและบุคลากรทางการศึกษาต่อภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลสำหรับใช้ในการบริหารงานเพื่อร่วมกันพัฒนาการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

3) ควรศึกษาแนวทางในการพัฒนาหรือส่งเสริมภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลกับประสิทธิภาพของโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพในการบริหารงานโรงเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา

เอกสารอ้างอิง

- กมลทิพย์ บุญโพธิ์. (2561). **ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชัยภูมิ**. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต. ชัยภูมิ: มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2556). **คู่มือการบริหารโรงเรียนในโครงการพัฒนาการบริหารรูปแบบนิติบุคคล**. กรุงเทพฯ: ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- กลุ่มงานนโยบายและแผนการศึกษา. (2567). **รายงานสถิติการศึกษา ปีการศึกษา 2567 โรงเรียนสังกัด กรุงเทพมหานคร**. กรุงเทพฯ: สำนักการศึกษา กรุงเทพมหานคร.
- กัญญารัตน์ สุขแสน. (2563). **ศึกษาวิจัยเรื่องความเป็นผู้นำในยุคดิจิทัลการศึกษา ผลกระทบของดิจิทัลเกี่ยวกับความเป็นผู้นำของผู้บริหารระดับสูง**. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต. ปทุมธานี: มหาวิทยาลัย รังสิต.
- จิณณวัตร ปะโคทั้ง. (2561). **ภาวะผู้นำดิจิทัล สำหรับผู้บริหารสถานศึกษามืออาชีพ**. อุบลราชธานี: ศรีธรรมอพอเซ็ท.
- ชลนิชา ศิลาพงษ์. (2564). **ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1**. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- ชาญวิทย์ อธิคม. (2564). **ภาวะผู้นำของผู้บริหารยุคใหม่**. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์การศึกษาและการบริหาร.
- ชุตีรัตน์ กาญจนธนชัย. (2562). **ตัวบ่งชี้ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัด สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน**. ดุษฎีนิพนธ์ศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย.
- ชูชาติ พุทธลา. (2561). **องค์ประกอบของภาวะผู้นำทางดิจิทัลสำหรับผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดหนองบัวลำภู**. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ธนกร จันทะนาม. (2563). **การศึกษาภาวะผู้นำในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 2**. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- ปิยะวรรณ คัดโสตา. (2561). **ภาวะผู้นำของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานโรงเรียนมัธยมสำนักงานศึกษาธิการภาค 11**. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- พิชญ์พิมล สุนทวงค์. (2565). **แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงดิจิทัลของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษามหาสารคาม**. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- พิพัฒน์พงษ์ วิเศษ. (2560). **ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนที่ส่งผลต่อ ประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3**. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- พิมพ์ลา อานาจ. (2566). **ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการใน โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ**. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- เพลินพิศ มั่นกระโทก. (2562). **ประสิทธิผลการจัดการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนดีเด่น อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่**. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต. เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่.
- เมรินทกาล พัฒนทรัพย์พิศาล. (2560). **ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร เขต 23**. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- โรจนศักดิ์ อินทนน. (2566). **ภาวะผู้นำของผู้บริหารในยุคดิจิทัลที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร**. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราช

ภักุสกลนคร.

วราภรณ์ พวงสำเภา (2566). ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนในกลุ่มกรุงเทพตะวันออกสังกัดกรุงเทพมหานคร.

วารสารสหวิทยาการและการจัดการร่วมสมัย, 2(1), 1 – 14.

ศศิวิมล มาลาพงษ์, และสุทธิพงศ์ บุญผดุง. (2565). ภาวะผู้นำกับการบริหารในยุคดิจิทัล. ในรายงานการประชุม

Graduate School Conference 2022 iHappiness: ความสุขและคุณภาพชีวิตที่ดีอย่างยั่งยืนในยุคสังคมดิจิทัล กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา.

ศิริพงษ์ กลั่นไพฑูรย์. (2564). รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ดุษฎี

นิพนธ์ การศึกษาดุษฎีบัณฑิต. พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยนเรศวร.

ศุภมาส วิสัยนาม. (2560). คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ประถมศึกษาจันทบุรี วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.

สันติ บุญภิรมย์. (2560). การจัดการศึกษาในยุคดิจิทัล. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สำนักการศึกษา กรุงเทพมหานคร. (2565). แผนพัฒนาการศึกษากรุงเทพมหานคร ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2565–2569).

กรุงเทพฯ: สำนักการศึกษา กรุงเทพมหานคร.

สำนักการศึกษา กรุงเทพมหานคร. (2565). แผนพัฒนาด้านการศึกษาและเทคโนโลยีของกรุงเทพมหานคร. กรุงเทพฯ: สำนัก

การศึกษา กรุงเทพมหานคร.

สำนักงานเขตหนองจอก. (2565). นโยบายและบทบาทหน้าที่ของฝ่ายการศึกษา สำนักงานเขตหนองจอก. กรุงเทพฯ: ฝ่าย

การศึกษา สำนักงานเขตหนองจอก.

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). แผนการศึกษาชาติ พ.ศ. 2560–2579. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์คุรุสภา.

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2562). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 (แก้ไขเพิ่มเติม

พ.ศ. 2562). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภา.

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2563). นโยบายและแผนด้านการศึกษาแห่งชาติ. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภา.

สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2565). แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566–

2570). กรุงเทพฯ: สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ.

สิรินาถ คงแก้ว. (2566). ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารกับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่

การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยศิลปากร.

สุกัญญา แซ่ม้อย. (2560). การบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล School Management in Digital Era. พิษณุโลก: สำนักพิมพ์

แห่งมหาวิทยาลัยนเรศวร.

สุชาวดี อินทร์จันทร์. (2560). โมเดลการวัดประสิทธิผลโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา: การประยุกต์ใช้การวิเคราะห์พหุระดับ. วารสาร

นานาชาติมหาวิทยาลัยขอนแก่นสาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์, 7(3), 108–126.

สุรัชย์ พรหมปากดี. (2565). ปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการ บริหารงานโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่

การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.

สุริรัตน์ รอดพัน, นเรศ ชันธีร์, และสุวิมล โพธิ์กลิ่น. (2564). การศึกษาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนประชารัฐ สังกัด

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 1. วารสารการบริหารการศึกษาและภาวะผู้นำ

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร, 9(35), 36–45.

Karakose, T., & Tulubas, Z. (2023). Digital leadership for school improvement: The role of principals in AI

integration. Educational Process: International Journal.

Karen Riccio (2022). Becoming a Responsible Digital Citizen: Essential Skills and Knowledge from the

Pom the Perspectiv erspectives and Lives and Lived Experiences of K ed Experiences of K–5

- Administrators, Students, and Teachers.** (DOCTOR OF EDUCATION). Illinois:Illinois State University.
- Krejcie, R. V., & Morgan, D. W. (1970). Determining sample size for research activities. **Educational and Psychological Measurement**, 30(3), 607–610.
- Likert, R. (1961). **New patterns of management**. McGraw-Hill.
- Mihai, R.-L. & Cretu, A. (2019). Leadership in the Digital Era. **Valahian Journal of Economic Studies**, 10(1), 65–72.
- Saleem, F. (2012). **Determinants of school effectiveness: A study at Punjab level** (Ed.D. dissertation, University of Education Lahore).
- Wiyono, B., et al. (2023). School leadership in the digital era: A framework for sustainable school development. **Journal of Educational Leadership**, 12(1), 7–18.